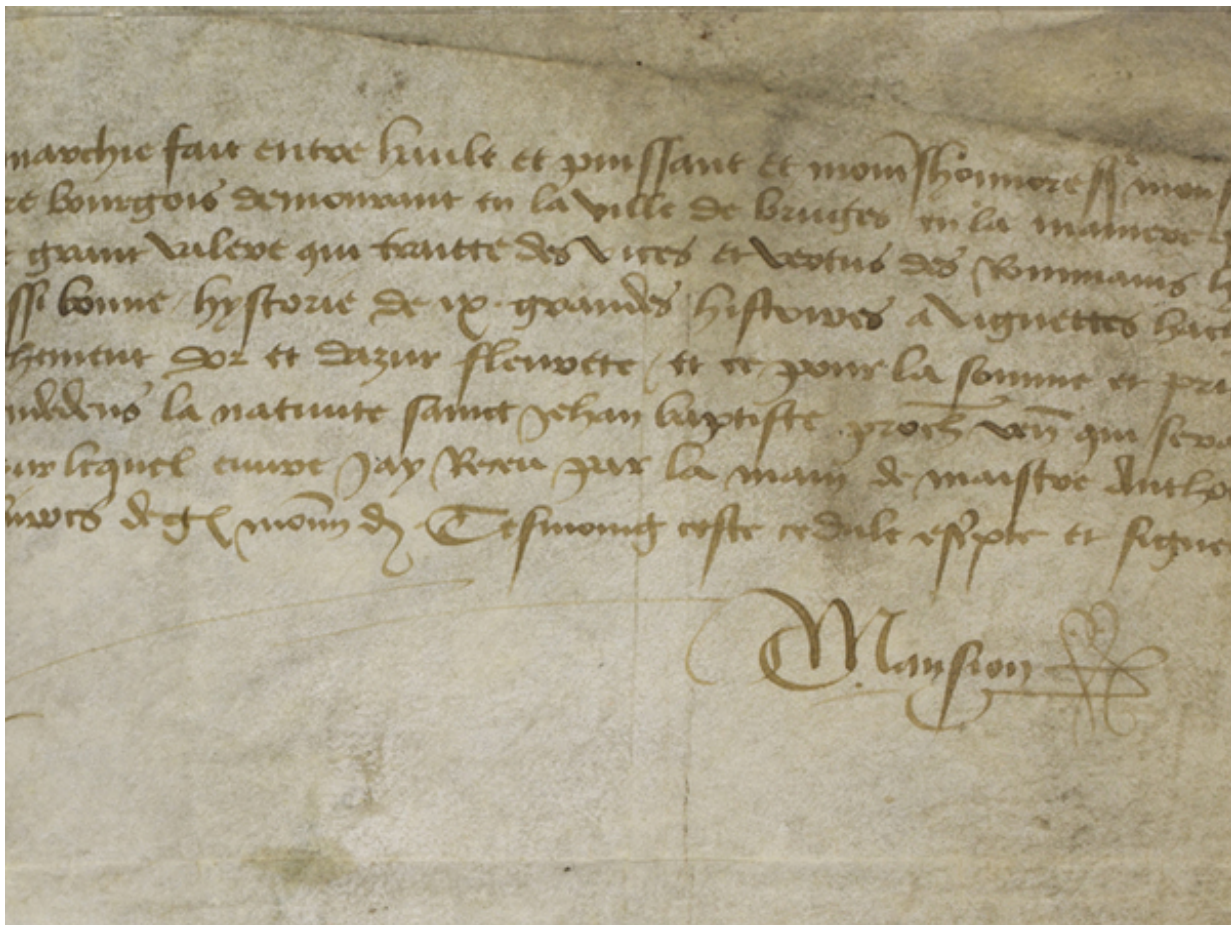

- [Bezoek Brugge](#)
- [Visitez Bruges](#)
- [Besuchen Sie Brügge](#)
- [Visit Bruges](#)
- [Visita Brujas](#)

×

B R U
G G E

Belangrijke aanwinst Colard Mansion

19 jan 2018

De *hand* van Mansion

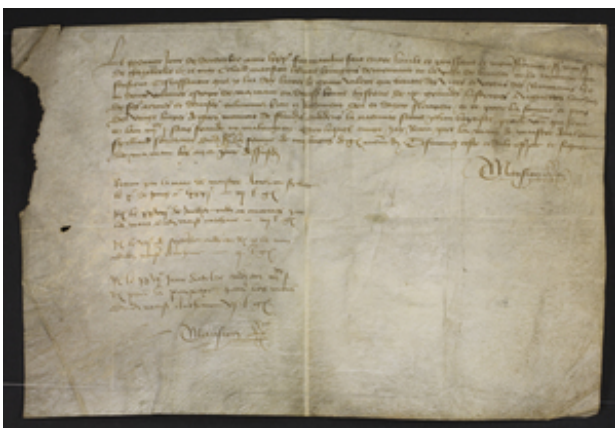
In de aanloop naar de tentoonstelling over Colard Mansion, realiseerde de Openbare Bibliotheek Brugge een belangrijke en onverwachte aanwinst.

Op het eerste gezicht gaat het om een weinig opzienbarend laatmiddeleeuws geschreven stuk op perkament, gedateerd 1480-1481. Het is een ontvangstbewijs, geschreven en ondertekend door Colard Mansion.

In dit stuk beschrijft Mansion vooreerst de opdracht die hij aanvaardde voor het vervaardigen van een luxemanuscript. Het manuscript moest de Franse vertaling bevatten van de *Facta et dicta memorabilia* van Valerius Maximus, een verzameling heel bijzondere verhalen uit de klassieke Oudheid. In de opdracht heet dat dan: "... le grant Valere qui traite des vices et vertus des Romains". Hoe moest het boek er verder uitzien?

Het moest bestaan uit twee fysieke delen of volumes. En dan, "escrrips de ma main ou daussi bonne", dus geschreven in het handschrift van Mansion of door een hand die dezelfde hoge kwaliteit benaderde. Mansion was het boekenvak in Brugge binnen gestapt als kalligraaf, schrijver of "escrivain". Intussen, in 1480, was hij aan de slag als librariër, als entrepreneur die projectmatig luxeboeken liet maken. Hij runde een belangrijke drukkerswerkplaats. Maar de grote zakenman die hij geworden was, bleef nog steeds een uitmuntend kalligraaf die om deze expertise gewaardeerd werd.

Verder moest het manuscript 9 grote miniatures bevatten, "historié de ix grands histoires et vignettes". Ook het wapen en het devies van de opdrachtgever verdiende een mooie plaats. Ten slotte diende het geheel luxueus en te worden afgewerkt, met bloemige, gekleurde randen. In het contract heet dat dan: "enluminez bien et richement dor et dazur fleurete." Dit alles mocht wat kosten. Mansion kon de opdracht klaren voor 20 ponden groten Vlaams, echt een hoog bedrag.

Het perkamentenstuk beschrijft de opdracht en somt bovendien de betalingen aan Mansion op. Het hoge bedrag van 20 pond werd hem in 5 keer uitbetaald, een eerste keer 5 pond op 1 december 1480, een laatste keer 6 pond op 27 oktober 1481. We mogen er van uitgaan dat op die laatste datum de opdracht was afgewerkt en dat de bibliotheek van de opdrachtgever en bibliofiel Filips van Horn (1421-1488) met een prachtexemplaar werd verrijkt. Dat het een bijzonder fraai manuscript is geworden, daar

kunnen we ons vandaag nog steeds rekenschap van geven. Dit manuscript wordt vandaag immers bewaard in Parijs, in de Bibliothèque de l'Arsenal (Ms. rés. 5194-5195). Beide delen komen naar *Haute Lecture by Colard Mansion*. Het wordt één van de vele topstukken van de tentoonstelling.

Naast beide verluchte delen van deze Valerius Maximus krijgt ook de kwitantie een plaats in de expo. Het is een perkamenten stuk die de opdracht omschrijft, en tweemaal eigenhandig is ondertekend door Colard Mansion. Het komt niet vaak voor dat opdrachten voor middeleeuwse kunstwerken zo gedetailleerd zijn bewaard. Bovendien is dit stuk het enige waarvan we met absolute zekerheid kunnen zeggen

dat het handschrift dit is van Mansion. Alleen, meer dan anderhalve eeuw lang wist niemand of dit stuk nog bestond en zo ja, waar het zich bevond. De laatste die het in handen had, was Charles Carton. Carton was een priester-historicus, vooral bekend als stichter van Spermalie in Brugge en van het *Genootschap voor Geschiedenis te Brugge*. In een artikel in 1847 over Mansion verwijst hij naar dit stuk. Hij kon het toen te pakken krijgen dankzij de “bienveillance d’une personne de la ville [de Bruges]”. Hij liet het meteen natekenen; een litho van dit document illustreert zijn artikel. En dan verdween het stuk ondergronds.

Tot 12 september 2017. Op die dag veilde het veilingshuis Godts in Brussel een “rarissime document” ondertekend door Colard Mansion, “een manuscrit en français sur parchemin avec double signature de Mansion”. Na 170 jaar duikt dit zo belangrijke document opnieuw op, net nu voor het eerst Colard Mansion zijn expo krijgt waarop hij al zo lang recht heeft. Bestaat toeval? In elk geval werd niets aan het toeval overgelaten en kon de bibliotheek dit unieke stuk aankopen. Vanaf 1 maart kan je deze bijzondere aanwinst bewonderen in de tentoonstelling *Haute Lecture by Colard Mansion*. Na de tentoonstelling zal het document bewaard worden in het Stadsarchief Brugge.

Contactinformatie

Huis van de Bruggeling

Huis van de Bruggeling Frank Van Ackerpromenade 2 (Stationsplein) 8000 Brugge

- T 050 44 8000
- info@brugge.be

Vandaag van 08:30 tot 17:00

Morgen van 08:30 tot 12:30 (Telefonisch te bereiken tot 17.00 u.)

[Alle openingsuren](#)